

3/80

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

tlx 81 53 31, fax 43 74 08

Maj 1990 r.

Informacja o wynikach sondażu opinii publicznej

W związku z toczącą się w kwietniu dyskusją prasową na temat ewentualnej zmiany na stanowisku prezydenta, OBOP przeprowadził krótki sondaż popularności dwóch głównych ewentualnych kandydatów - na tle opinii o tempie zmian politycznych w kraju. Poruszyliśmy też dwie wiążące się z tym sprawy konstytucyjno ustrojowe: trybu wyboru prezydenta i zakresu jego władzy.

Sondaż miał miejsce w pierwszych dniach maja, odpowiadającymi byli losowo dobrani reprezentanci ogółu mieszkańców kraju powyżej 15-go roku życia.

Jeśli chodzi o ocenę tempa zmian politycznych w Polsce w okresie ostatniego roku, to opinie na ten temat są niemal równo podzielone:

Tempo zmian politycznych jest:

- zbyt szybko zdaniem 26%
- zbyt wolne - " - 25%
- ani za szybkie, ani za wolne, takie jakie powinno być 29%
- nie ma zdania w tej sprawie 20%

Na pytanie czy należałoby w Polsce wybrać nowego prezydenta, dokładnie połowa badanych odpowiedziała twierdząco - przy czym co do terminu zdania są podzielone niemal równo. Jedna trzecia natomiast wyraziła opinie iż Wojciech Jaruzelski powinien pełnić tę funkcję do końca kadencji.

A oto wyniki szczegółowe:

- Wojciech Jaruzelski powinien pełnić funkcję prezydenta do końca kadencji, tj. do 1995 r. 34%
- nowe wybory prezydenta należy przeprowadzić mniej więcej za rok 26%
- wybory nowego prezydenta winny odbyć się jak najszybciej, jeszcze w tym roku 24%
- brak zdania 16%

Jeśli chodzi o ewentualnych kandydatów na stanowisko prezydenta to wymieniliśmy w ankiecie cztery nazwiska - te które zostały uprzednio wymienione publicznie w dyskusji prasowej. Poza tym badani, którym żaden z wymienionych w ankiecie kandydatów nie odpowiadał, mieli możliwość wymienić inne nazwisko. Pytanie brzmiało, na kogo by badany głosował, gdyby wybory miały odbyć się w najbliższym tygodniu i odbywałyby się w głosowaniu powszechnym.

Wyniki były następujące:

- Tadeusz Mazowiecki	24%
- Lech Wałęsa	18%
- Zbigniew Brzeziński	8%
- Leszek Moczulski	3%
- inni /wymieniani spon- tanicznie/	14%

Ponadto 20% nie miało w tej sprawie zdania, zaś 13% odpowiedziało "w ogóle bym nie głosował"

Zwracamy uwagę, że powyższe wyniki są zależne od kontekstu, czyli od zestawu zaproponowanych do wyboru nazwisk - inny zestaw mógłby przynieść nieco inne dane. Ważne są nie tyle absolutne wielkości wyborów co hierarchia tych wielkości.

Analiza korelacyjna wykazała, że zwolennicy Tadeusza Mazowieckiego występują w zbliżonych proporcjach we wszystkich podstawowych warstwach społecznych, natomiast liczba zwolenników Lecha Wałęsy maleje wraz z wykształceniem badanych.

Jeśli natomiast chodzi o to jaki powinien być tryb wyboru prezydenta w Polsce to zdecydowanie przeważa opinia, że powinien on być wybierany w głosowaniu powszechnym: takiego zdania jest 80% badanych, zaś tylko 14% opowiada się za wyborem dokonywanym przez Sejm i Senat /6% nie ma zdania w tej sprawie/.

Co do zakresu władzy prezydenckiej - zapytaliśmy o to przez zderzenie dwóch opcji: czy funkcja prezydenta powinna być przede wszystkim reprezentacyjna, czy też prezydent powinien mieć silną władzę. /trzeba zaznaczyć, że pytanie to było zadane wcześniej niż pytanie o konkretnych kandydatów/. Przeważa tu zdecydowanie opcja za systemem prezydenckim - za silną władzą prezydenta opowiedziało się 75% badanych wobec 16% opowiadających się za reprezentacyjną funkcją głowy państwa /9% nie miało zdania w tej sprawie/.